

XII. COMPTES ECONÒMICS DE L'AGRICULTURA

1. COMPTES ECONÒMICS DE L'AGRICULTURA DE L'ANY 2022

L'anàlisi de la situació econòmica agrària es realitza a través de l'estudi dels Comptes Econòmics de l'Agricultura (CEA). En este apartat s'analitza la formació de la renda agrària de l'any 2022, tant per a la Comunitat Valenciana com per a Espanya i la Unió Europea, a través de les CEA. La seua elaboració és a càrrec, respectivament, de la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació (MAPA) i de l'Oficina Europea d'Estadística (Eurostat).

El marc específic el constitueix el Reglament 138/2004 del Parlament Europeu i del Consell de 5 de desembre de 2003 sobre comptes econòmics de l'Agricultura de la Comunitat, dins del marc general del Reglament 549/2013 del Parlament Europeu i del Consell de 21 de maig de 2013 que defineix el Sistema Integrat Europeu de Comptes Nacionals i Regionals (SEC-2010); tots dos d'aplicació directa a Espanya.

1.1 Unió Europea

Segons els Comptes Econòmics de l'Agricultura publicades per Eurostat, la renda agrària de la Unió Europea (UE-27) l'any 2022 va arribar als 199.747 milions d'euros, la qual cosa va suposar un increment de 25.493 milions d'euros respecte a l'any 2021 (+14,6 %), com es reflectix en el quadre 12.1.

El creixement de la renda agrària es va deure fonamentalment a l'augment de la producció de la branca agrària en 85.505 milions d'euros (+18,9 %) i, en molt menor mesura, a l'ascens de les subvencions d'explotació en 2.222 milions d'euros (+4,4 %), ja que es van incrementar els consums intermedis en 56.309 milions d'euros (+21,7 %) com, en menor grau, les amortitzacions en 5.815 milions d'euros (+9,2 %) i els altres impostos en 110 milions d'euros (+2,2 %)

L'elevació de la producció de la branca agrària va ser conseqüència del creixement tant del valor de la producció vegetal com del de la producció animal.

Així, el valor de la producció vegetal va augmentar en 36.924 milions d'euros (+14,7 %) a causa de l'ascens del valor de tots els grups, excepte el de cítrics i raïm que van descendir lleugerament en 70 milions d'euros i 73 milions d'euros, respectivament. Entre els increments en valor destaquen els cereals (+16.143 milions d'euros), seguits a distància per les plantes industrials (+6.268 milions d'euros) i el grup de les hortalisses, plantes i flors (+3.939 milions d'euros). Estos tres grups van representar el 61,8 per cent del valor de la producció vegetal.

El creixement del valor de la producció animal, xifrada en 42.658 milions d'euros (+26,1 %), va ser conseqüència de l'ascens del valor de totes les espècies ramaderes i del valor de tots els productes animals. Cal destacar l'increment del valor de la llet (+20.041 milions d'euros), del boví (+6.258 milions d'euros) i del porcí (+6.184 milions d'euros). Estos tres grups van representar el 75,8 per cent del valor de la producció animal.

D'altra banda, els consums intermedis es van elevar en 56.309 milions d'euros a causa del creixement del valor de tots els inputs, entre els quals destaquen els pinsos (+25.326 milions d'euros), l'energia i lubricants (+11.030 milions d'euros) i els fertilitzants i esmenes (+10.734 milions d'euros). Estos tres grups van representar el 62,1 per cent del valor del total dels consums intermedis.

Respecte a l'estructura de la producció de béns l'any 2022, la producció vegetal va suposar el 58,3 per cent i la producció animal el 41,7 per cent. Dins de la producció animal, el 54,4 per cent va correspondre a la ramaderia i el 45,6 per cent als productes animals.

En els gràfics 12.1 i 12.2 apareix la distribució percentual dels productes que major valor aporten en la producció vegetal i en la producció animal.

Els cereals i el grup d'hortalisses, plantes i flors van representar el 50,9 per cent de la producció

vegetal de la Unió Europea. Respecte a la producció animal el 88,2 per cent del valor va correspondre a la llet, el porcí, el boví i les aus.

En la distribució percentual dels consums intermedis, que es detalla en el gràfic 12.3, va destacar el valor dels pinsos (38,7%) i, en menor mesura, el de l'energia i lubricants (11,3 %).

1.2 Espanya

En el quadre 12.2 es mostren els Comptes Econòmics de l'Agricultura a Espanya dels anys 2021 i 2022. Segons la informació facilitada pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació (MAPA), la renda agrària va disminuir 1.233 milions d'euros en 2022, situant-se en 28.747 milions d'euros.

En 2022, Espanya va ser el tercer país amb la renda agrària més alta de la Unió Europea, precedit per França i per Itàlia. La renda agrària d'estos tres països va representar el 47,2 per cent de la renda agrària de la Unió Europea. La renda agrària de França i Itàlia es va incrementar (+14,2 % i +9,9 %), a diferència d'Espanya que va descendir (-4,1 %).

El descens de la renda agrària a Espanya es va deure, fonamentalment, al fort ascens dels costos intermedis en 6.708 milions d'euros (+24,8%) i, en menor mesura, de les amortitzacions en 388 milions d'euros (+6,8%) que va ser superior a l'elevació de la producció de la rama agrària en 5.658 milions d'euros (+9,9%).

L'increment de la producció de la branca agrària es va deure a l'augment del valor de la producció vegetal (+1.780 milions d'euros) i al fort creixement de la producció animal (+3.842 milions d'euros).

Els grups de la producció vegetal que més van elevar el seu valor van ser el grup de les hortalisses, plantes i flors (+1.374 milions d'euros) i l'oli d'oliva (+922 milions d'euros). Mentre que la major reducció en valor es va donar en fruites (-999 milions d'euros). Ha de tindre's en compte el caràcter anyívol de l'olivera i que la campanya oleícola que es comptabilitza en els Comptes Econòmics de l'Agricultura de 2022 és la de l'any anterior, campanya 2021-2022.

Tots els components de la producció animal van elevar el seu valor, a excepció de l'oví i caprí (-12 milions d'euros) i altres productes animals (-13,6 milions d'euros). Destaca el creixement del porcí (+1.349 milions d'euros), la llet (+885 milions d'euros), dels ous (+659 milions d'euros) i del boví (+520 milions d'euros).

D'altra banda, cal assenyalar el fort creixement dels consums intermedis en 6.708 milions d'euros (+24,8 %), que es va acumular al produït l'any anterior. Tots els inputs van incrementar el seu valor, a excepció dels servicis d'intermediació financera, destaquen especialment els pinsos (+4.078 milions d'euros), seguits a distància per l'elevació del valor de l'energia i lubricants (+1.227 milions d'euro) i els fertilitzants i esmenes (+789 milions d'euros). Estos tres grups van representar el 73,6 per cent del valor del total dels consums intermedis.

Espanya va representar l'any 2022 el 14,4 per cent de la renda agrària de la Unió Europea, el 12,9 per cent de la producció vegetal, l'11,9 per cent de la producció animal, el 10,7 per cent dels consums intermedis i l'11,4 per cent de les subvencions no lligades a la producció.

Respecte al detall de productes, el valor de l'oli d'oliva d'Espanya va suposar el 55,3 per cent de la Unió Europea, el de l'oliva el 54,7 per cent, el dels cítrics el 50,0 per cent i el de las plantacions el 48,2 per cent.

Segons els Comptes Econòmics de l'Agricultura d'Espanya de 2022, la producció vegetal va representar el 60,3 per cent de la producció de béns i la producció animal el 39,7 per cent. Dins de la producció animal, el 74,3 per cent va correspondre a la ramaderia i el 25,7 per cent als productes animals.

En els gràfics 12.4 i 12.5 apareix la distribució percentual dels productes més significatius tant en la producció vegetal com en la producció animal.

Les hortalisses i plantes i flors (hortalisses, flors, plantes ornamentals, plançons de viver i plantacions), les fruites (cítrics, fruites fresques, fruites tropicals, raïm i olives) i els cereals van suposar el 74,9 per cent de la producció vegetal d'Espanya. Respecte a la producció animal el 85,9 per cent del valor va correspondre al porcí, el boví, la llet i les aus, de manera anàloga a la Unió Europea.

En la distribució percentual dels consums intermedis, que es detalla en el gràfic 12.6, es pot apreciar que el principal cost va ser el dels pinsos (54,4 %), seguit, a distància, del de l'energia i lubricants (10,7 %) i els fertilitzants i esmenes (8,5 %).

1.3 Comunitat Valenciana

La Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca va realitzar el càlcul dels Comptes Econòmics de l'Agricultura a la Comunitat Valenciana definitives de l'any 2021 i l'avanç de 2022, d'acord amb la metodologia SEC-2010. Els esmentats comptes, recollits en el quadre 12.3, reflectixen que la renda agrària va arribar als 1.668 milions d'euros l'any 2022 i va representar un descens del 7,2 per cent respecte a l'any anterior.

La reducció de la renda agrària (-129.098 milers d'euros) es va deure, fonamentalment, a l'increment dels consums intermedis (+284.970 milers d'euros), que no va ser compensat amb el creixement de la producció de la branca agrària (+150.558 milers d'euros) i del grup d'altres subvencions (+17.527 milers d'euros).

L'augment del valor de la producció de la branca agrària va ser motiu pel fort ascens de la producció animal (+181.483 milers d'euros), ja que la producció vegetal va descendir (-33.823 milers d'euros)

En el gràfic 12.7 es mostra la distribució de la producció de béns a la Comunitat Valenciana de l'any 2022, comparada amb la de l'any 2021. La major variació en valor es va produir en les flors, plantes ornamentals i plantes de viver (+74.241 milers d'euros), aus (+62.049 milers d'euros) i en els cítrics (-61.880 milers d'euros), seguides per les fruites fresques (-58.513 milers d'euros), el porcí (-53.946 milers d'euros), les hortalisses (+30.235 milers d'euros) i el raïm (-21.633 milers d'euros).

En els de les flors, plantes ornamentals i plantes de viver, l'increment del valor (+19,9%) va ser provocat per l'augment tant del preu (+12,0 %) com de la quantitat (+7,1 %) i en el cas dels cítrics, el descens del valor (-5,7 %) es va deure al descens del preu (-1,3 %) i sobretot de la quantitat (-4,4 %).

El creixement del valor de la producció animal (+25,3 %) va ser el resultat de l'increment dels preus (+27,6%), com indica l'índex de Paasche, que no va ser contrarestat pel lleuger descens de les quantitats (-1,6%), segons l'índex de Laspeyres.

La Comunitat Valenciana va representar l'any 2022 el 5,8 per cent de la renda agrària d'Espanya, el 7,6 per cent de la producció vegetal, el 3,7 per cent de la producció animal, el 5,6 per cent dels consums intermedis i el 3,9 per cent de les subvencions no lligades a la producció.

Respecte al detall de productes, la Comunitat Valenciana va suposar el 30,2 % del valor de l'arròs, el 29,3 per cent del valor dels cítrics d'Espanya, el 24,9 per cent de les flors, plantes ornamentals i plançons de viver i el 13,3 per cent del valor de les plantacions. A escala europea, la Comunitat Valenciana va representar el 23,1 per cent del valor dels cítrics de la Unió Europea, el 6,9 per cent de l'arròs i el 6,4 per cent de les plantacions.

L'estructura productiva de la Comunitat Valenciana té un marcat caràcter vegetal, molt superior a la d'Espanya i la Unió Europea. Així, segons els Comptes Econòmics de l'Agricultura de la Comunitat Valenciana de 2022, la producció vegetal va suposar el 75,7 per cent de la producció de béns i, la producció animal, el 24,3 per cent. Dins esta última, el 76,3 per cent va correspondre a la ramaderia i el 23,7 per cent als productes animals.

En els gràfics 12.8 i 12.9 es mostra la distribució percentual dels productes més importants, tant en la producció vegetal com en la producció animal, a la Comunitat Valenciana.

Els cítrics, les hortalisses, les fruites (fruites fresques, fruites tropicals, raïm i olives), les flors, plantes ornamentals i plançons de viver i les plantacions van representar el 90,0 per cent de la producció vegetal. Respecte a la producció animal el 83,3 per cent del valor va correspondre al porcí, les aus i els ous.

En la distribució percentual dels consums intermedis, que es detalla en el gràfic 12.10, va destacar el valor dels consums de pinsos (33,7 %), seguits pels altres béns i servicis (17,5 %), l'energia i lubricants (13,1 %), els fertilitzants i esmenes (12,7 %) i els productes fitosanitaris (9,6 %).

Cal assenyalar que, malgrat la menor importància de la producció animal, respecte a la producció vegetal, els pinsos van ser, com s'ha indicat, la principal partida en els consums intermedis (33,7 %) a l'igual que va succeir, encara que en grau més alt, a Espanya (54,4 %) i a la Unió Europea (39,9 %). Els fertilitzants i esmenes, les llavors i plantes i els productes fitosanitaris van suposar el 25,4 % de els consums intermedis de la Comunitat Valenciana, situant-se en nivells superiors als registrats a Espanya (16,7 %) i la Unió Europea (18,3 %) degut, principalment, a l'especialització de la Comunitat Valenciana en l'agricultura més intensiva.

Com a resum, la renda agrària l'any 2022, respecte a 2021, es va reduir un 7,2 per cent a la Comunitat Valenciana i un 4,1 per cent a Espanya, mentre que va créixer un 14,6 per cent a la Unió Europea. En els tres casos, l'any 2022 es va caracteritzar per un fort augment dels consums intermedis respecte a 2021. Així, el cost dels inputs es va elevar el 24,4 per cent a la Comunitat Valenciana, el 24,8 per cent a Espanya i el 21,7 per cent a la Unió Europea. En el cas de la Comunitat Valenciana i Espanya, este increment no es va compensar amb l'ascens de la producció de la branca agrària (+4,1 % i +9,9 %, respectivament), la qual cosa sí que va succeir a la Unió Europea (+18,9 %).

Tant a la Comunitat Valenciana com a Espanya i la Unió Europea el pes del valor de la producció vegetal va ser major al de la producció animal. Si bé, els percentatges de la producció vegetal sobre la producció de béns va ser superior a la Comunitat Valenciana (75,7 %) que a Espanya (60,3 %) i a la Unió Europea (58,3 %).